

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
Гімназії № 9 м. Ізмаїл
Василь БЕРКУЦА

Наказ _____

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
(початкова освіта, базова середня освіта)
Ізмаїльської гімназії № 9 з початковою
школою Ізмаїльського району Одеської
області
на 2025/2026 навчальний рік

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради гімназії
(Протокол № _____)

Вступ

Освітня програма створена для Ізмаїльської гімназії № 9 з початковою школою Ізмаїльського району Одеської області – закладу загальної середньої освіти з навчанням українською мовою.

Освітня програма є основним документом, що забезпечує досягнення учнями гімназії вимог до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти та Державним стандартом базової середньої освіти.

Освітня програма гімназії складена на підставі нормативно-правових документів:

- статті 33 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (в редакції від 01.06.2025 № 4186-IX);
- статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX (в редакції від 15.06.2025 № 4265-IX);
- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 24.07.2019 № 688);
- Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 30.08.2022 № 972);
- Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., 1-2 класи (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22);
- Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., 3-4 класи (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22);
- Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120);
- Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405.

Мета освітньої програми гімназії № 9 м.Ізмаїл – забезпечувати компетентнісну освіту, всебічний розвиток, виховання та соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві, володіє екологічною культурою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, професійної діяльності та громадянської активності.

Відповідно до статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» дана освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) повної загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
- перелік варіантів типових освітніх програм, модельних та навчальних програм;
- опис форм організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

Освітня програма гімназії окреслює основні шляхи формування особистості здобувача освіти на кожному ступені шляхом гармонізації та гуманізації освітнього простору.

В основу освітньої програми покладено принципи компетентнісного підходу:

- життєтворче спрямування освітнього процесу;

- орієнтація на самовизначення та самореалізацію особистості;

- діяльнісне спрямування освіти;
- партнерство між основними учасниками освітнього процесу – учителем та здобувачем освіти;
- варіативність щодо реалізації освітніх завдань;
- індивідуалізація освітнього процесу.

При складенні програми враховано такі ціннісні орієнтири сучасної освіти:

- повага до особистості учня, визнання пріоритету його інтересів, підтримка пізнавального потенціалу, інтелектуальних і творчих здібностей;
- визнання унікальності та обдарованості кожної дитини, забезпечення рівного доступу до освіти;
- підтримка самостійності та ініціативності особистості, її впевненості в собі, розвиток критичного мислення, здатності до конструктивної взаємодії;
- створення умов для забезпечення гармонійного фізичного та психічного розвитку, формування культури здорового способу життя;
- створення недискримінаційного освітнього середовища;
- врахуванні вікових та індивідуальних особливостей розвитку учнів, забезпечення просування індивідуальними освітніми траєкторіями;
- дотримання принципів академічної доброчесності;
- виховання любові до рідного краю, історико-культурного надбання і традицій, відповідального ставлення до довкілля.

Реалізація даної освітньої програми забезпечить:

- стабільність функціонування закладу освіти й якісне надання освітніх послуг;
- створення єдиного освітнього простору на підставі наступності й інтеграції змісту та форм усіх ступенів освіти;
- створення умов для особистісного розвитку, інтелектуальної, творчої, громадської самореалізації кожного учня гімназії;
- забезпечення рівних можливостей для здобуття якісної освіти;
- постійне оновлення організації та змісту освіти згідно з досягненнями сучасної педагогіки.

У відповідності до чинного законодавства в 2025/2026 навчальному році гімназія здійснює освітній процес за двома ступенями: **I - початкова освіта; II - базова середня освіта.**

Форма навчання – **змішана.**

Освітня програма гімназії № 9 м. Ізмаїл є **наскрізною**, охоплює освіту на **I (початкова освіта) та II (базова середня освіта)** ступенях навчання.

I ступінь – початкова освіта (1-4 класи):

I цикл (адаптаційно-ігровий) – 1 клас; II цикл (основний) – 3-4 класи.

Призначення першого ступеня – всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітній процес у 1-4 класах організований за Типовою освітньою програмою, роз-

робленою під керівництвом О.Я.Савченко та структурується за такими галузями: мовно-

літературна, математична, природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична, технологічна, інформатична, мистецька, фізкультурна.

Запропонована у програмі інтеграція навчальних дисциплін забезпечує умови для формування у здобувачів освіти 1-4 класів цілісної картини світу, здатності сприймати предмети і явища різнобічно, системно та визначати практичне застосування вивченого.

II ступінь – базова середня освіта (5-9 класи).

Призначення другого ступеня – на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів, що реалізуються через відповідні освітні галузі, передбачені Державним стандартом базової середньої освіти, забезпечувати розвиток академічних, соціокультурних, соціально-психологічних здібностей здобувачів освіти; сприяти формуванню ключових і предметних компетентностей, розвитку умінь і навичок, застосуванню здобутих знань у життєвій практиці, інтеграції особистості у соціокультурному та природному середовищі.

Учні **5-8 класів** здобувають освіту відповідно до структури, визначеної Державним стандартом базової середньої освіти:

адаптаційний (перший) цикл - 5-6 класи;

базове предметне навчання (другий цикл) – 7-8 класи.

Освітню програму для адаптаційного та предметного циклів базового ступеня укладено за такими галузями: мовно-літературна, математична, природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична, інформатична, технологічна, мистецька, фізична культура.

Освітню програму для **9 класу** укладено за такими галузями: мови і літератури, суспільствознавство, мистецтво, математика, природознавство, технології, здоров'я і фізична культура.

1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою гімназії

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Навчання за рівнем базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти.

Підставою для зарахування здобувачів освіти до 5 класу є свідоцтво досягнень, у якому результати навчання можуть бути схарактеризовані вербальною або рівневою оцінкою.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів (державної підсумкової атестації) за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання

наказом директора гімназії створюється комісія, затверджується її склад, розробляється графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Результати оцінювання оформлюються протоколом за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу МОН від 10.02.2021 № 160).

2. Загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) повної загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

I ступінь – початкова освіта (1-4 класи).

Загальний обсяг навчального навантаження для 1-2 та 3-4 класів за окремими предметами представлений у додатках 1-2 до цієї освітньої програми.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: у 1 класі – 35 хвилин, у 3-4 класах – 40 хвилин. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Відповідно до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205 (зі змінами, внесеними наказом Міністерства охорони здоров'я від 10.01.2025 № 79), безперервна тривалість онлайн-занять протягом навчального дня у синхронному форматі становить: у 1 класі – 2 уроки по 30 хвилин (або 3 уроки по 20 хвилин), у 3-4 класах – 2 уроки по 45 хвилин (або 3 уроки по 30 хвилин, або 4 уроки по 20 хвилин).

Навчальний план для 1 класу складена на основі Типової освітньої програми для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленою під керівництвом О.Я.Савченко та затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743- 22.

Навчальний план для 3-4 класів складена на основі Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленою під керівництвом О.Я. Савченко та затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22.

Інваріантна складова навчальних планів для початкових класів гімназії містить усі предмети, передбачені обраним варіантом Типової освітньої програми. Освітня галузь «Мовно-літературна» реалізується в 1 класі через інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти» та предмет «Англійська мова»; в 3-4 класах – через окремі предмети «Українська мова», «Літературне читання», «Англійська мова». Освітня галузь «Математична» у 1-4 класах реалізується через предмет «Математика»; освітня галузь «Природнича, громадянська, історична, соціальна, здоров'язбережувальна» - інтегрованим курсом «Я досліджую світ»; освітня галузь «Технологічна» - через інтегрований курс «Дизайн і технології»; освітня галузь «Мистецька» - окремими предметами «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво»; освітня галузь «Фізкультурна» - предметом «Фізична культура»; освітня галузь «Інформатична» реалізується в 2-4 класах через предмет «Інформатика».

II ступінь – базова середня освіта (5-9 класи).

Загальний обсяг навчального навантаження за освітніми галузями для 5-8 та 9 класів подано в додатках 3-4 до даної освітньої програми.

Нормативна тривалість уроків у 5-9 класах – 45 хвилин. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Безперервна тривалість онлайн-занять у синхронному форматі, відповідно до

Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти: у 5-6 класах – 2 уроки по 45 хвилин (або 3 уроки по 35 хвилин, або 4 уроки по 25 хвилин); у 7-9 класах – 2 уроки по 45 хвилин (або 3 уроки по 40 хвилин, або 4 уроки по 30 хвилин, або 5 уроків по 25 хвилин).

Навчальні плани для 5-6 і 7-8 класів гімназії складено на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (додаток 3 до Типової освітньої програми).

Навчальний план гімназії для 5-8 класів поєднує навчальні предмети та інтегровані курси.

У мовно-літературній освітній галузі для 5-8 класів поєднані освітні компоненти: українська мова, українська література, зарубіжна література, англійська мова.

Математична освітня галузь у 5-6 класах реалізується через інтегрований курс «Математика», для 7-8 класів обрано окремі навчальні предмети – алгебра і геометрія.

У природничій освітній галузі для 5 класу обрано інтегрований курс «Пізнаємо природу», для 6 класу - інтегрований курс «Пізнаємо природу» та географія, для 7-8 класів – окремі навчальні предмети: біологія, географія, фізика, хімія.

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь у 5-7 класах реалізується через інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут», який доповнений у 5-6 класах курсом етичного спрямування «Етика» за рахунок годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами. У 8 класі поєднуються обов'язкові освітні компоненти: інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» та навчальний предмет «Підприємництво і фінансова грамотність».

У громадянській та історичній освітній галузі для 5 класу обрано інтегрований курс «Вступ до історії України та громадянської освіти»; для 6- 8 класів окремі навчальні предмети «Історія України, «Всесвітня історія» та «Громадянська освіта».

Для всіх навчальних предметів, інтегрованих курсів, міжгалузевого інтегрованого курсу використовуються модельні навчальні програми, рекомендовані Міністерством освіти і науки України.

З метою формування предметних компетентностей на кожному році навчання збільшено час на вивчення деяких предметів (за рахунок годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами).

Навчальний план для 9 класу гімназії складено на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 10 до Типової освітньої програми).

Кількість навчальних годин за класами навчання, освітніми галузями, обов'язковими освітніми компонентами відповідає загальному обсягу навчального навантаження в межах гранично допустимого тижневого навантаження учнів.

Детальний розподіл навчального навантаження в 5-9 класах на тиждень окреслено у додатках 4 до освітньої програми гімназії).

3. Перелік варіантів типових освітніх програм, модельних та навчальних програм

Типові освітні програми

I ступінь – початкова освіта (1-4 класи):

Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О.Я.Савченко, 1-2 клас (за-

тверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22)

Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О.Я.Савченко, 3-4 клас (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22)

II ступінь – базова середня освіта (5-9 класи):

Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235; у редакції наказу МОН від 09.08.2024 № 1120)

Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405)

Перелік модельних навчальних програм для 5-6 класів програм для 5 -6 класів НУШ
(схвалені педрадою від 04.04.2022р. №6)

№	Предмет або курс	Автори
1.	Українська мова	Заболотний А.В. та Заболотний В.В.
2.	Українська література	Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.
3.	Зарубіжна література	Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В.
4.	Англійська мова	Редько В.Г., Шаленко О.П.
5.	Німецька мова	Редько В.Г., Шаленко О.П.
6.	Математика	Мерзляк А.Г., Немировський Д.А. та інші
7.	Пізнаємо природу	Біда Д.Д., Гільберг Т.К., Колісник Я.І.
8.	Здоров'я, безпека та добробут	Воронцова Т., Пономаренко В., Лаврентьєва С. та інші
9.	Етика	Пометун О.І. та інші
10.	Вступ до історії України та громадянської освіти	Бурлака О. та інші
11.	Інформатика	Завадський І.О., Коршунова О.В., Лапинський В.В.
12.	Мистецтво	Масол Л.М., Просіна О.В.
13.	Технології	Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.
14.	Фізична культура	Педак О.С., Коломоєць та інші

Перелік модельних навчальних програм для 7 – 9 класів НУШ (схвалені педрадою від 23.02.2024 №6)

№	Предмет або курс	Автори
1	Українська мова	Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.
2	Українська література	Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.
3	Зарубіжна література	Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.)
4	Англійська мова	Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М

5	Німецька мова	Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л
6	Алгебра	Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.
7	Геометрія	Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.
8	Біологія	Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П
9	Географія	Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.
10	Фізика	Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О
11	Хімія	Григорович О. В.
12	«Здоров'я, безпека та добробут»	Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.)
13	Історія України	Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я
14	Всесвітня історія	Щупак І. Я., Посунько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелещенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.)
15	Інформатика	Завадський І. О., Коршунова О. В., Твердохліб І. А
16	Технології	Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.
17	Мистецтво	Кондратова Л. Г.
18	Фізична культура	Баженков Є. В., Коломоець Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Малечко Т. А., Омельяненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С. та інші)

4. Особливості та форми організації освітнього процесу

Освітній процес у гімназії організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного, інтелектуального розвитку та освітніх потреб учнів.

Форми організації освітнього процесу обумовлюються матеріально-технічним, кадровим, навчально-методичним, інформаційним забезпеченням освітньої діяльності гімназії в рамках академічної свободи.

Для учнів, які мають рішення ЛКК за станом здоров'я, здобуття освіти організовується за індивідуальною формою - педагогічний патронаж. Індивідуальні освітні траєкторії учнів реалізуються на підставі індивідуальних навчальних планів, що розробляються педагогічними працівниками закладу у взаємодії зі здобувачами освіти та їх батьками, схвалюються педагогічною радою закладу, затверджуються наказом директора та підписуються батьками.

Основними формами організації освітнього процесу в гімназії є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірка та оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;

- комбінований урок.

Формами організації освітнього процесу є також віртуальні екскурсії та подорожі, уроки-конференції, квести, інтерактивні, інтегровані та проблемні уроки, сюжетно-рольові ігри. Досягнуті компетентності учні застосовують на практичних заняттях.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно в межах академічної свободи, враховуючи конкретні умови реалізації освітнього процесу та забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з окремих предметів.

5. Опис інструментарію оцінювання

Об'єктом оцінювання в гімназії є результати навчання учнів.

Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту», кожен учень гімназії має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття освіти. Виходячи з цього, система оцінювання здобувачів освіти гімназії має на меті конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного і справедливого оцінювання результатів навчання.

Система оцінювання здобувачів освіти гімназії зорієнтована на визначені Державними стандартами освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальними програмами очікувані результати для відповідного періоду освітнього процесу.

Під час оцінювання навчальних досягнень учнів гімназії враховується дотримання ними принципів академічної добросовісності.

Оцінка результатів навчання здобувачів освіти є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учням та їх батькам (іншим законним представникам).

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти (1-4 класи). Система оцінювання учнів 1-4 класів розроблена на основі Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813, і передбачає постійне відстеження їх індивідуального розвитку в процесі навчання. Визначення особистих результатів не передбачає порівняння з досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку, а спрямоване на пошук ефективних шляхів освітнього поступу кожного учня. Учні опановують способи самоконтролю, саморефлексії, самооцінювання з метою виховання відповідальності, розвитку пізнавальних інтересів, своєчасного виявлення та корекції прогалин у знаннях, уміннях і навичках.

Об'єктами оцінювання є: об'єктивні результати навчання (знання про предмети і явища навколишнього світу, взаємозв'язки та відношення між ними, уміння та навички оперувати знаннями, уміння застосовувати набутий досвід навчальних дій, досвід творчої діяльності); особистісні надбання учнів (активність, ініціативність, старанність, наполегливість, комунікабельність, здатність співпрацювати, самостійність, відповідальність, ціннісні ставлення).

Навчальні досягнення учнів 1 класу підлягають вербальному і формувальному оцінюванню; учнів 3-4 класів – формувальному та підсумковому оцінюванню.

У процесі **формувального оцінювання** відстежується особистісний розвиток учнів та хід опанування ними навчального досвіду.

Алгоритм діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання учнів 1-4 класів:

- формулювання об'єктивних і зрозумілих навчальних цілей;

- сумісне визначення критеріїв оцінювання;
- формування суб'єктної позиції учнів у процесі оцінювання;
- створення умов для формування уміння аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
- спільне коригування підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

У межах формувального оцінювання за результатами опанування програмової теми (або частини теми) протягом навчального року проводяться тематичні діагностувальні роботи. Змістовим наповненням тематичної діагностувальної роботи є система навчальних завдань, що передбачають різні рівні реалізації навчальної діяльності. Результати виконання діагностувальних робіт надають об'єктивну інформацію про досягнення групи очікуваних результатів навчання на першому етапі опанування програмового матеріалу. Діагностувальні роботи можуть містити усні, письмові, практичні завдання, в тому числі ті, що передбачають виконання за допомогою електронних освітніх ресурсів. Результатами оцінювання діагностувальних робіт є оцінювальні судження з висновком про сформованість кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі.

У процесі *підсумкового оцінювання* навчальні досягнення учнів співвідносяться з результатами навчання, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік є результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Підсумкова оцінка враховує динаміку досягнень результатів навчання.

У разі виявлення бажання учнів покращити отримані результати, їм пропонується для виконання індивідуалізована діагностувальна робота з виявлення стану сформованості тільки тих результатів, які учень хоче покращити. У цьому випадку підсумкова оцінка визначається з урахуванням індивідуалізованої діагностувальної роботи, якщо вона засвідчила покращення результатів навчання.

Підсумкова (річна) оцінка фіксується у класному журналі та свідоцтвах досягнень учнів.

На основі аналізу отриманих даних про результати навчання визначається показник досягнень навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти – оцінка, яка може бути вербальною (оцінювальне судження) або рівневою (зазначення рівня результату).

Формулювання оцінювальних суджень або визначення рівня результату навчання здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти (додаток 1 до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти).

Рівень результатів навчання учнів 1-4 класів гімназії визначається з урахуванням динаміки їх досягнень та позначається рівневими оцінками: початковий, середній, достатній, високий (додаток 5 до освітньої програми).

Інформування батьків про навчальні досягнення учнів відбувається через електронні щоденники, записи оцінювальних суджень у робочих зошитах, фіксацію результатів навчання у свідоцтвах досягнень.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності гімназії та якості освіти в закладі.

З метою неперервного відстеження результатів здобуття початкової освіти, їх прогнозування та коригування в гімназії проводяться внутрішні моніторингові

дослідження навчальних досягнень учнів, відповідно до Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 30.11.2020 № 1480. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти (5-8 класи). Система оцінювання учнів 5-8 класів розроблена на основі Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093, рекомендацій щодо окремих питань оцінювання результатів навчання відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти, викладених у листі Міністерства освіти і науки України від 14.03.2025 № 1/4895-25.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів II ступеня є формувальне, підсумкове та державна підсумкова атестація.

Оцінювання результатів навчання учнів 5-8 гімназії здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання учнів 5-7 класів гімназії виражаються в балах (від 1 до 12).

Оцінювання здійснюється за критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають здобувачі освіти (додаток 6 до освітньої програми).

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий) і дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання за 12-бальною шкалою оцінювання, вибраною педагогічним колективом гімназії, з урахуванням структури компетентності (знання, уміння, цінності, ставлення) і наскрізних умінь (читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критично й системно мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми, творчість, ініціативність, здатність співпрацювати з іншими людьми).

Оцінювання учнів 5-8 класів гімназії здійснюється як у процесі навчання (поточне), так і на різних його етапах (підсумкове), за допомогою різних методів, способів і засобів:

усного опитування (індивідуальне, групове тощо); спостереження;

письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням інформаційних технологій, перекази, диктанти тощо, діагностувальні, підсумкові контрольні роботи);

практичних завдань (лабораторні роботи; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; навчальні проекти; робота з картами, діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо);

завдань із використанням інформаційних технологій (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо);

самооцінювання, взаємооцінювання;

комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Під час навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів 5-8 класів здійснюється очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

Під час оцінювання результатів навчання враховується дотримання здобувачами освіти принципів академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей).

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування, учитель може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учням повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнів та їх батьків (або осіб, що їх замінюють).

Формувальне оцінювання здійснюється у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителями з використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Окремі завдання для формувального оцінювання диференційовані за когнітивними рівнями діяльності (завдання початкового рівня передбачають уміння розпізнавати, пригадувати, відтворювати окремі елементи змісту навчання; завдання середнього рівня — розуміння та застосування елементів змісту навчання; достатнього — уміння аналізувати навчальну інформацію (класифікувати, порівнювати, узагальнювати, інтегрувати, уточнювати, упорядковувати); високого — уміння оцінювати (навчальну інформацію та власну навчальну діяльність), рефлексувати, перекодувати інформацію (з текстової у схематичну, графічну та навпаки), створювати, продукувати).

Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі.

Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їх проведення вчителі встановлюють самостійно.

Підсумкові роботи забезпечують об'єктивність оцінювання на основі охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюється за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями (додаток 2 до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти), з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності.

У мовно-літературній, інформатичній та технологічній освітніх галузях оцінювання здійснюється за чотирма групами результатів; у математичній, природничій, мистецькій, громадянській та історичній, соціальній та здоров'язбережувальній – за трьома.

Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання учням 5-8 класів гімназії пропонуються для виконання окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми

галузями.

Для того, щоб вивести семестрову оцінку за кожною групою результатів, учителі впродовж семестру щонайменше двічі проводять поточне оцінювання результатів кожної групи та мінімально одну підсумкову роботу за кожною групою результатів протягом семестру.

Види робіт для здійснення оцінювання за групами результатів учителі визначають самостійно або використовують ті, що зазначені в модельних навчальних програмах.

Під час планування вчителі визначають, на якому уроці та в який спосіб здійснюватимуть поточне чи підсумкове оцінювання результатів певної групи.

Учні не виконують пропущені підсумкові роботи. У разі відсутності окремих учнів під час проведення підсумкової роботи, семестрова оцінка за дану групу результатів виставляється на основі наявних поточних оцінок.

Якщо в окремих здобувачів освіти відсутні поточні та підсумкові оцінки за певну групу результатів, вони повинні виконати відповідну підсумкову роботу в кінці семестру.

Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання результатів навчання, застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед здобувачами освіти, та коригування освітнього процесу.

На підставі оцінок за групами результатів виставляється загальна оцінка за семестр з кожного навчального предмета навчального плану даної освітньої програми.

Оцінка за семестр може бути скоригованою.

Річна оцінка виставляється на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки враховується динаміка особистих досягнень учнів протягом року.

Результати семестрового та річного оцінювання фіксуються у класному журналі та Свідоцтві досягнень за 12-бальною системою.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової освіти 9 класу. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти 8-9 класів здійснюється за 12-бальною шкалою, у відповідності до критеріїв, затверджених у наказі Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» (зі змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 19.08.2016 № 1009), та пояснювальних записок до навчальних програм з предметів.

Оцінювання навчання учнів зорієнтоване на ключові компетентності та наскрізні вміння і вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом проходження державної підсумкової атестації.

Обов'язковому оцінюванню підлягають навчальні результати учнів 9 класу з предметів інваріантної складової робочого навчального плану гімназії. Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок за чотирма рівнями (додаток 10 до освітньої програми).

За цими критеріями здійснюється щоденне вивчення результатів навчальної діяльності учнів 9 класу з використанням наступних видів перевірки:

- усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування);
- письмової (самостійні та контрольні роботи, тестування);
- графічної (робота з діаграмами, графіками, схемами, контурними картами);
- практичної (експериментальні, дослідницькі, проєктні, творчі роботи). При оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти враховуються:
- характеристики відповіді: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість загальнонавчальних та предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези;
- самостійність оцінних суджень.

Основні види оцінювання здобувачів базової середньої освіти 9 класу:

- поточне (здійснюється у процесі поурочного вивчення теми; об'єктом є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності; завдання - встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок; результати є основою для коригування форм і методів роботи вчителя на уроці);
- тематичне (забезпечує усунення безсистемності в оцінюванні, підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь, індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання, систематизацію й узагальнення навчального матеріалу, концентрацію уваги учнів на найсуттєвішому в системі знань з кожного предмета; тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних) та навчальної динаміки учня; перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми, кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення, умовами оцінювання);
- семестрове (здійснюється на підставі результатів тематичних оцінювань з урахуванням навчальної динаміки, тривалості, важливості й складності вивчених тем; підлягає корегуванню);
- річне (здійснюється на підставі семестрових оцінок з урахуванням навчальної динаміки учнів);
- державна підсумкова атестація (встановлює відповідність результатів навчання учнів, які завершили здобуття початкової, базової чи профільної середньої освіти,

вимогам державних стандартів).

Оцінювання учнів, які здобувають освіту за індивідуальною формою (педагогічний патронаж), здійснюється згідно із загальними критеріями оцінювання та з урахуванням їх індивідуальних навчальних планів.

6. Очікувані результати

Зміст Освітньої програми гімназії має потенціал для формування у здобувачів освіти ключових компетентностей. Вимоги до очікуваних результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу.

Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти:

- формування здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях засобом реалізації змістових ліній, виокремлених у навчальних курсах;
- формування ключових компетентностей:

<i>Ключові компетентності</i>	<i>Компоненти</i>
Вільне володіння державною мовою	<ul style="list-style-type: none">● уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття,● чітко та аргументовано пояснювати факти,● любов до читання,● відчуття краси слова,● усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження,● готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях
Здатність спілкуватися іноземними мовами	<ul style="list-style-type: none">● активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади,● можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях,● оволодіння навичками міжкультурного спілкування
Математична компетентність	<ul style="list-style-type: none">● виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі,● моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань,● усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини
Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій	<ul style="list-style-type: none">● формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження
Інноваційність	<ul style="list-style-type: none">● відкритість до нових ідей,● ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо),● формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади
Екологічна компетентність	<ul style="list-style-type: none">● усвідомлення основи екологічного природокористування,● дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства

Інформаційно-комунікаційна компетентність	<ul style="list-style-type: none"> ● опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, ● здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях
Навчання впродовж життя	<ul style="list-style-type: none"> ● опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, ● організація власного навчального середовища, ● отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, ● визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, ● навчання працювати самостійно і в групі
Громадянська та соціальна компетентності	<ul style="list-style-type: none"> ● засвоєння ідей демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, ● усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, ● активність в житті класу і школи, ● повага до прав інших осіб, ● уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, ● уміння цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікація себе як громадянина України, ● дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя
Культурна компетентність	<ul style="list-style-type: none"> ● залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості
Підприємливість та фінансова грамотність	<ul style="list-style-type: none"> ● ініціативність, ● готовність брати відповідальність за власні рішення, ● вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, ● усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, ● готовність до втілення в життя ініційованих ідей, ● прийняття власних рішень

- розвиток умінь, спільних для всіх ключових компетентностей: читання з розумінням, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність висловлювати власну думку усно і письмово, логічно обґрунтовувати позицію, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими людьми.

Очікувані результати освітнього процесу на базовому ступені:

- реалізація здібностей і нахилів, виявлених у початковій школі;
- задоволення освітніх потреб кожного здобувача освіти;
- створення комфортного, особистісно зорієнтованого освітнього простору;
- формування індивідуальної освітньої стратегії здобувачів освіти;
- формування ключових компетентностей учнів:

Ключові компетентності	Компоненти
-------------------------------	-------------------

<p>Спілкування державною мовою</p>	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
<p>Спілкування іноземними мовами</p>	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
<p>Математична компетентність</p>	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й обо-</p>
	<p>ронного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
<p>Основні компетентності у природничих науках і технологіях</p>	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>

Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на</p>
	<p>основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>

Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

- інтеграція ключових і загальнопредметних компетентностей через наскрізні лінії:

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Формування відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми їх функціонування; виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності, толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень. Освоюється через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.
Здоров'я і безпека	Становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я. Вирішення проблем, пов'язаних із ризиками для життя і здоров'я, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо.
Підприємливість і фінансова грамотність	Розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Компетентнісна спрямованість освітнього процесу в гімназії дозволяє реалізовувати модель випускника гімназії, закладену в Стратегії розвитку закладу освіти:

Модель випускника гімназії як компетентнісної особистості

Ступінь освіти

Визначальні риси випускника

Початкова освіта

- Старанність, працелюбність
- Самостійність
- Дисциплінованість
- Комунікативність
- Володіння іноземною мовою
- Мотивація досягнення успіху
- Навчально-пізнавальні інтереси
- Навички самоконтролю навчальних дій
- Культура поведінки і мови
- Основи особистої гігієни і здорового способу життя

Базова середня освіта

- Особистісне самовизначення
- Соціальна дорослість
- Мотивація до суспільно корисної діяльності
- Пізнавальні інтереси
- Комп'ютерна грамотність
- Адекватна самооцінка
- Володіння іноземною мовою, полікультурність
- Моральні переконання
- Здоровий спосіб життя

7. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти гімназії складається з таких компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
 - навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
 - матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
 - якість проведення навчальних занять;
 - моніторинг досягнення учнями результатів навчання (формування компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти гімназії:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
 - контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо подолання освітніх втрат;
 - моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
 - створення умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Додаток 1

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Ізмаїльської гімназії № 9 з початковою школою Ізмаїльського району Одеської області на 2025/2026 навчальний рік для 1-2 -х класів

Додаток 12 (таблиця 1)

до Державного стандарту початкової освіти від 21.02.2018

№87 у редакції від 24 липня 2019р. №688

Наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272

Типова освітня програма розроблена під керівництвом Савченко О.Я.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		1-А ,Б, В, Г	2-А ,Б, В, Г
	Кількість класів	4	4
Мовно - літературна	Навчання грамоти	7+1**	-
	Українська мова	-	3+1**
	Літературне читання	-	4
	Англійська мова	2	3
Математична	Математика	4	4
Природнична, громадянська і історична, соціальна, здоров'язберезувальна	Я досліджую світ	3	3
Мистецька	Музичне мистецтво	1**	1**
	Образотворче мистецтво	1**	1**
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	-	1
Фізкультурна	Фізична культура	3*	3*
Разом		20 +3*	22+3*

Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без урахування часу на заняття з фізичної культури, індивідуальні та групові заняття)	20	22
Всього фінансується з бюджету (сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових без урахування поділу класів на групи)	23	25

* Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються

** Згідно з рішенням педагогічної ради від 28.08.25 протокол № 1

Додаток 2

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Ізмаїльської гімназії № 9 з початковою школою Ізмаїльського району Одеської області на 2025/2026 навчальний рік для 3-4 -х класів

Додаток 12 (таблиця 1)

до Державного стандарту початкової освіти від 21.02.2018 №87 у редакції від 24 липня 2019р. №688

Наказ МОН України від 08.10.2019 № 1273

Типова освітня програма розроблена під керівництвом Савченко О.Я.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		3-А ,Б, В, Г, Д	4-А ,Б, В, Г, Д
	Кількість класів	5	5
Мовно - літературна	Українська мова	3+1**	3+1**
	Літературне читання	4	4
	Англійська мова	3	3
Математична	Математика	5	5
Природнича, громадянська і історична, соціальна, здоров'язберезувальна	Я досліджую світ	3	3
Мистецька	Музичне мистецтво	1**	1**
	Образотворче мистецтво	1**	1**
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3*	3*
Разом		23+3*	23+3*

Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без урахування часу на заняття з фізичної культури, індивідуальні та групові заняття)	23	23
Всього фінансується з бюджету (сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових без урахування поділу класів на групи)	26	26

* Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються

** Згідно з рішенням педагогічної ради від 28.08.25 протокол № 1

Додаток 3

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Ізмаїльської гімназії № 9 з початковою школою Ізмаїльського району Одеської області на 2025/2026 навчальний рік для 5 - 6 – 7 - 8 -х класів

Додаток 3

до Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 09.08.2024р № 1120)

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	5-ті	6-ті	7-мі	8-мі
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	3
	Українська література	1,5+0,5**	1,5+0,5**	1,5+0,5**	1+1**
	Зарубіжна література	1+0,5**	1+0,5**	1+0,5**	1+0,5**
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5	3,5	3
Математична	Математика	4+1**	4+1**	-	
	Алгебра	-	-	2,5+0,5**	2,5+0,5**
	Геометрія	-	-	1,5+0,5**	1,5+0,5**
Природнична	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1,5+0,5**	1+1**	-	
	Біологія	-	-	2	2
	Географія	-	1+1**	2	2
	Фізика	-	-	2	2
	Хімія	-	-	1	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1	0,5**
	Підприємництво і фінансова грамотність				0,5
	Етика	0,5**	0,5**	-	-
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-	-	
	Історія України	-	0,5+0,5**	0,5+0,5**	1+1**

	Всесвітня історія	-	0,5	0,5	0,5
	Громадянська освіта		0,5	0,5	0,5
Інформатична	Інформатика	1+0,5**	1+0,5**	1+1**	1,5+0,5**
Технологічна	Технології	1	1	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5	0,5	0,5	0,5
	Образотворче мистецтво	0,5	0,5	0,5	0,5
Фізична культура	Фізична культура	3*	3*	3*	3*
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		24+3*	27+3*	29+3*	30,5+3*
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	30	32	33
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		27 24+3*	30 27+3*	32 29+3*	33,5 30,5+3*

* Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються

** Згідно з рішенням педагогічної ради від 28.08.25 протокол № 1

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для 9-х класів Ізмаїльської гімназії № 9 з початковою школою Ізмаїльського району Одеської області на 2025/2026 н. р. з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов

Таблиця 10
до Типової освітньої програми
(Наказ МОН України № 405 від 20.04.18р)

Освітні галузі	Навчальні предмети	9-ті
	Кількість класів	4
Мови і літератури	Українська мова	2+1*****
	Українська література	2
	Англійська мова	2
	Німецька мова	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Математика	-
	Алгебра	2+1*****
	Геометрія	2
Природознавство	Природознавство	-
	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3*
Разом		33+3*
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		36

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

** Згідно з рішенням педагогічної ради від 28.08.25 протокол № 1

Критерії оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів

<i>Рівень результатів навчання</i>	<i>Характеристика рівня результатів навчання здобувачів освіти 1-4 класів</i>
Високий	<p>Учень виконує навчальні завдання на продуктивно-творчому рівні реалізації навчальної діяльності у змінених з певним ускладненням (стосовно типової) навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх та взаємопов'язані з ними об'єкти; - характеризує об'єкти, визначає їх спільні й відмінні ознаки, властивості; установлює причиново наслідкові зв'язки між об'єктами, класифікує об'єкти; - застосовує й комбінує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей; - знаходить за власною ініціативою необхідну додаткову інформацію з доступних джерел, узагальнює її; оцінює достовірність інформації; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему, діаграму)/текстову; - прогнозує можливий результат, пропонує/випробовує різні способи виконання завдання; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань і пропонує відповіді на них; підтримує дискусію щодо способів та результатів виконання завдань; співвідносить результати виконання завдань з припущеннями, робить висновок про досягнення результатів; обґрунтовує способи виконання завдань та їх результати, аналізує й оцінює їх, самостійно визначає раціональний спосіб/способи подолання виявленого утруднення, планує подальші навчальні дії.

<p>Достатній</p>	<p>Учень виконує навчальні завдання на продуктивному рівні реалізації навчальної діяльності в аналогічних типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; - називає самостійно істотні ознаки об'єктів, визначає спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів; угруповує об'єкти; установлює причиново-наслідкові зв'язки між об'єктами; - застосовує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей; - знаходить за власною ініціативою необхідну інформацію; перетворює почуту/ побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему)/текстову; - пояснює спосіб/способи виконання навчальних дій; дотримується послідовності пояснення; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань; ілюструє розуміння прикладами; - контролює дотримання алгоритму дій, перевіряє результати виконання завдань можливими способами, робить висновок про досягнення результатів; - визначає утруднення/помилки, знаходить спосіб подолання виявленого утруднення за наданими орієнтирами, самостійно виправляє помилки.
-------------------------	---

<p>Середній</p>	<p>Учень виконує навчальні завдання на репродуктивному рівні реалізації навчальної діяльності у типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; - для досягнення результату потребує уточнень завдання; - називає істотні ознаки об'єктів, установлює спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів, угруповує об'єкти відповідно до умови за наданими орієнтирами/уточненнями в процесі діалогу з учителем/однокласниками; - відтворює навчальні дії за алгоритмом/схемою, водночас потребує роз'ясень для досягнення результату; - знаходить інформацію у запропонованих джерелах; - перетворює почуту/ побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю)/текстову за зразками/за допомогою вчителя; - коментує навчальні дії короткими реченнями з опорою на орієнтири (пам'ятку, зразок тощо); - наводить приклади; перевіряє спосіб і результат виконання завдань за зразком, констатує правильність/неправильність результату; - визначає утруднення/помилки, долає виявлене утруднення/ виправляє помилки за допомогою вчителя/однокласників.
------------------------	---

Початковий	<p>Учень виконує навчальні завдання на рівні копіювання зразків після детального кількарядового їх пояснення учителем за допомогою таких навчальних дій:</p> <ul style="list-style-type: none">- розпізнає і називає об'єкти, про які йдеться в завданнях, за наданими орієнтирами;- називає окремі ознаки об'єктів; • відтворює окремі операції навчальних дій для досягнення результату, зокрема копіює зразок;- знаходить інформацію у запропонованому джерелі за наданим орієнтиром (малюнком, ключовим словом, порядковим номером речення тощо); відтворює частини почутої/ побаченої/прочитаної інформації усно/за допомогою малюнка;- коментує окремі операції короткими репліками на основі пропонуванних запитань; співвідносить результат виконання завдання із зразком; констатує за підказкою правильність/неправильність результату.
-------------------	--

**Загальні критерії
оцінювання результатів навчання здобувачів освіти
відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти**

Рівень	Бал	Загальна характеристика
Початковий	1	<p>Сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя; відповідає на прості запитання за змістом почутого (прочитаного), припускається суттєвих змістових і логічних помилок.</p> <p>Виконує частину простих завдань (навчальних дій) за наданим зразком з допомогою вчителя.</p> <p>Передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.</p>
	2	<p>Відтворює незначну частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому (прочитаному) часткові відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок.</p> <p>Виконує прості завдання (навчальні дії) за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими.</p> <p>Комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.</p>
	3	<p>Відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому (прочитаному) часткові відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок.</p> <p>Виконує завдання (навчальні дії) за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі.</p> <p>Висловлює свої думки простими фразами (реченнями); просить надати зворотний зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.</p>
Середній	4	<p>Відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію; може пояснити окремі поняття (терміни, навчальні дії).</p> <p>Виконує завдання (навчальні дії) за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі.</p> <p>Використовує прості фрази (речення); сприяє спілкуванню та може надати пояснення у межах запропонованої теми.</p>
	5	<p>Застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у почутому (прочитаному) відповіді на прості запитання; може пояснити основні поняття (явища, навчальні дії).</p> <p>Виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує завдання в групі</p>

		<p>відповідно до своєї ролі. Підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовує прості фрази (речення).</p>
	6	<p>Застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття (явища, навчальні дії), наводить прості приклади. Виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі.</p>
Достатній	7	<p>Знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки. Виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання. Долучається до спілкування в межах запропонованої теми та визначає завдання через поставлені запитання.</p>
	8	<p>Аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; вирізняє проблемні ситуації, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку (відповіді) однокласників. Виконує окремі пошукові, дослідницькі (творчі) навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі. Запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення та у межах запропонованої теми.</p>
	9	<p>Аналізує інформацію, отриману з різних джерел; вирізняє проблемні ситуації; добирає прийнятний із запропонованих спосіб для її унаочнення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки. Виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові та нетипові завдання. Ініціює спілкування та обмінюється інформацією у межах запропонованої теми.</p>
	10	<p>Виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману із різних самостійно вибраних джерел; вирізняє проблемні</p>

Високий		<p>ситуації, оцінює інформацію за заданими критеріями; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами.</p> <p>Застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі.</p> <p>Розвиває ідеї (думки) учасників спілкування в межах запропонованої теми та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.</p>
	11	<p>Узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки.</p> <p>Застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі.</p> <p>Узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у межах запропонованої теми; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань.</p>
	12	<p>Оцінює інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; використовує усвідомлено інформацію в різних ситуаціях.</p> <p>Застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких (творчих) завдань.</p> <p>Виступає посередником у спілкуванні у межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.</p>

Критерії оцінювання результатів навчання учнів 9 класів

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Розрізняє об'єкти вивчення
	2	Відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	З допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Знання є достатніми, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь логічна, хоч і має неточності
	9	Добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Має повні, глибокі знання, вміє використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення